

Funktionsopdeling og værksteder.

Børnehaven Svanen er bygget til at være funktionsopdelt eller værkstedsopdelt, hvilket helt konkret betyder, at vi har forskellige rum med forskellige aktiviteter. Vi tilbyder med jævne mellemrum aktiviteter indenfor disse værksteder:

- køkken
- tegne- og malerværksted
- dagligstue (spil, bøger, lytte-musik) med mere stille-aktiviteter
- pudrum (bevægelses- og musikalske aktiviteter)
- legeplads
- medier - børnene har mulighed for at spille på Nintendo, computer, wii og iPad.

Derudover har vi et rum til leg med udklædning, dukker, købmand, restaurant, mv., og et rum til leg med dyr, biler, klodser og andet konstruktionslegetøj. Børnehaven er indrettet med små kroge og hjørner, der indbyder til leg i små grupper, og hvor vi ofte skifter tilbuddet: lego, skab med spil og puslespil, sofa til ex. Læsning af børnenes mapper, skrivepult, osv.

Sådan fungerer funktionsopdelingen i Svanen

I Svanen vil vi gerne give børnenes leg optimale betingelser. En god leg kræver ro og tid - derfor stræber vi efter at lave så få afbrydelser af børnenes lege som muligt. Det lader sig bl.a. gøre ved at afvikle al madpakkespisning i køkkenet. Værkstederne og legerummene skal ikke nødvendigvis ryddes op inden spisning; en leg i dukkekrogen kan fx foregå hele formiddagen og bagefter maden. I børnehaven tilbydes der morgenmad i tidsrummet 6.30 - 8.00. Der er mulighed for at spise madpakker fra ca. kl. 9, oftest for de børn, der er mødt tidligt. Børnene opdeles ikke, men kan vælge at spise sammen med deres bedste ven, hvilket i sig selv motiverer til en hyggelig spisestund.

Venskabet har gode betingelser, idet barnet kan vælge sin bedste ven mellem alle Svanens børn, da grupperne ikke er afgrænsede i dagligdagen. Venskabet har stor betydning i børnehvealderen, og det vil vi understøtte ved at give børnene plads og ikke mindst ro i små afgrænsede legeområder - både ude og inde. Det er vores erfaring, at barnet i 3 - 6 års alderen, bedst udvikler sine sociale kompetencer, når det tilbydes omgivelser, som tilgodeser den mindre gruppe af børn.

Funktionsopdeling giver barnet en stor grad af frihed og medbestemmelse over egen hverdag i børnehaven. Ikke alle børn kan fra starten selv administrere denne grad af frihed, da barnet ofte kommer fra en meget overskuelig hverdag i

dagplejen. Vi er meget opmærksomme på dette, og bruger i den første tid mange ressourcer på at introducere barnet for de muligheder børnehaven tilbyder.

Legepladsen er stor og derfor er den indrettet med hensyn til nye, som gamle børn. Sandkasse og legehuse ligger tæt på indgangen, da det oftest er disse ting børn på 3 år vil opsøge. Legepladsen er omkranset af masser af buske og træer som indbyder til leg i fred og ro, og der er efterhånden udviklet et helt stisystem hele vejen rundt om legepladsen.

Strukturen og kulturen er vigtig som ramme for læring

Børn lærer af sig selv..... men ikke kun af sig selv.

I dagligdagen er det de voksnes opgave at sætte rammerne for et optimalt læringsmiljø.

Legen er et unikt læringsmiljø for barnet. Her lærer barnet bl.a. at fungere socialt i større og mindre grupper, at indgå i forskellige roller og spilleregler, at udvikle fantasien sammen med andre, at eksperimentere og fordybe sig. Legen har en høj prioritet i Svanens struktur, pædagogik og indretning

I Svanen stoler vi på børnenes evne til selv at indgå i legerelationer. Vi støtter børnene i at aftale legens regler og kan på forskellig vis vejlede i konfliktløsning og nye legekombinationer.

Vi søger at finde en god balancegang mellem børnenes eget initiativ og motivation, og den voksnes planlagte aktiviteter. De voksne er specialiserede indenfor deres respektive værksteder og kan hermed udvise stor faglig viden indenfor deres område.

Børnenes interesse og fordybelse hænger i høj grad sammen med den voksnes rolle og engagement. Børnene oplever voksne, som tør undres sammen med dem, som tør slippe tøjlerne og give sig i kast med spontane tiltag og ideer. Den voksne sikkerhed og viden giver en frihed til at arbejde sig ud på tynd is, eller i andre retninger end man måske havde forventet, hos både børn og voksne.

Vores struktur lader i høj grad børnene bestemme hvilke venner, de vil være sammen med. Læring og udvikling understøttes af barnets motivation, lyst og initiativ. Vi tror på at en aktivitet eller leg får større mening, når børnene selv kan vælge, hvem de vil udforske og eksperimentere med.

Alders og kønsopdelte aktiviteter giver andre dimensioner til udbyttet af en aktivitet eller leg. En gåtur kan f.eks. være meget forskellig alt efter børnenes alder. Børn på 5 år har andre behov end børn på 3 år. Strukturen i Svanen giver mulighed for at gå på langfart med de ældste børn en formiddag og give mere ro og plads til de yngste børn hjemme i børnehaven. Vi tilrettelægger ligeledes ture, hvor det er blandede grupper i køn og alder, hvilket giver andre muligheder. I disse tilfælde fungerer de ældste børn som rollemodeller for de yngste, da de ofte får en ældre "gåmakker"

Funktionsopdeling giver mange voksne øjne på børnene. Ved hjælp af observationer kan vi få øje på det enkelte barns kompetencer, styrker og svagheder og arbejde ud derfra. Ole behøver ikke kun være god til stille aktiviteter, fordi hans primærpædagog foretrækker sådanne. Han kan få succes og anerkendelse i andre sammenhænge, f.eks. på legepladsen med voksne, der ser og værdsætter hans specifikke evner og kompetencer dér.

I Svanen har vi lavet matrix til at synliggøre, hvordan vi arbejder med læreplanstemaerne i hverdagen. Vores struktur gør, at vores arbejde med læreplanstemaerne foregår i hverdagen, hvilket er årsagen til, at vi har valgt at synliggøre aktiviteterne på denne måde.

Matrix over hverdagen:

Tema	Personlig udvikling	Sociale kompetencer	Sprog	Krop og bevægelse	Natur og naturfænomener	Kulturelle udtryksformer og værdier
Modtagelse af børnene	Barnet bliver set og føler sig værdsat. Er med til at give barnet selvværd og livslyst.	Hilse når vi møder hinanden om morgenen og sige farvel om eftermiddagen.	Tale sammen og på den måde være rollemodel for børnenes mulighed for at danne længere sætninger og samtaler.	Vi starter stille og roligt ud - være i harmoni med sig selv.	Vi følger årstidernes skifte fra vinduerne. Vi ser solopgangen fra køkkenet og ser træerne miste farven og genvinde den igen om foråret.	Vi vil gerne lære børnene om betydningen af et godt morgenmåltid. Vi vil gerne starte dagen op med stille og rolige aktiviteter i køkkenet. F.eks puslespil, tegne, lege med magneter eller læse en bog.
Børns lege - samvær Selvvalgte	Barnets rolle i legen - børnene sætter selv dagsordnen. Skal selv beslutte hvem og hvor barnet ønsker at lege - en måde, hvorpå barnet lærer sig selv at kende.	Børnene lærer at indgå i samspil med andre. Lærer de sociale spilleregler og blive enige om, hvordan legen skal udformes.	Børnene lærer at udtrykke ønsker, ideer, undringer, hvilket er med til at udvikle deres ordforråd.	Børnene udfordrer og afprøver fin og grovmotorikken gennem legene. De får inspiration fra de andre børn.	Specielt på legepladsen: Børnene mærker temperatur svingene, vejrskift, årstiderne. De har mulighed for at lege med naturens "frugter".	Børnene holder meget af at danse og synge i pudrummet, hvor de har mulighed for at lave forskellige forestillinger og danseshow. Troen på sig selv ved at stille op.
Strukturerede	Børnene lærer at modtage og forstå kollektive beskeder.	Børnene lærer at indgå i samspil, hvor en voksen	Børnene er iagttagende og lytter samt stiller	Styrke fin og grovmotorikken	Kommer an på den givne aktivitet	Kommer an på den givne aktivitet

Børnehaven Svanens læreplan 2012

lege/samling og andre voksenstrukturerede aktiviteter.	De får mulighed for at prøve nye og ukendte aktiviteter i trygge rammer.	sætter spillereglerne.	spørgsmål.			
Ture ud af huset	Når vi går på tur, så får børnene at vide hvad de skal have med i rygsækken og på af tøj.	Børnene skal lære at huske den kollektive besked og holde aftalen, som er blevet lavet.	På turen taler vi om det vi ser og finder. Vi sætter ord på handlinger og er undersøgende.	Børnene lærer at gå på række og holde hånd i et givent tempo.	Lære om naturen - det vi ser og finder.	Vi tager på ture til biografen, teater, museum og andre kulturelle tilbud.
Spisning	Vi lærer børnene at holde bordskik i forhold til deres alder. De lærer at spise "ordentlig" - tage en mad op af gangen.	De sidder sammen med gode venner, hvilket er med til at skabe hygge og samtaler. Hjælper hinanden med madpakkerne - åbne, lukke.	Børnene lærer at hjælpe hinanden ved at spørge om skraldespanden, bede om mælken osv. Snak om hvad de har med på madpakken.	De lærer at få ro på kroppen og sidde stille og roligt at spise. Finmotorikken trænes, når der skal hældes mælk op, åbnes ostehaps osv.	Vi taler om, hvor maden kommer fra og hvordan den er lavet.	Sammensætningen af maden - er den anderledes for nogle end andre?
Forældre-samarbejde/ afhentning	Vi siger farvel til børnene, når de bliver hentet og viser dem, hvordan vi tager ordentlig afsked.	Holde styr på sine ting i løbet af dagen og selv bære tasken, når de går hjem.	Ved at forældrene eller vi spørger dem om deres dag, lærer de længere sætninger om givne episoder.	Børnene lærer at de selv skal tage tøj og sko på, hvilket gør dem mere selvhjulpne.	Aktivitetsudvalget inviterer til eks. DGI-arrangement, hvilket giver fællesskab mellem hjemmet og børnehaven.	I Svanen holder vi Skt. Hans, sommerfest og arbejdsdag, hvor forældrene har mulighed for at deltage. Dette skaber sammenhæng mellem hjemmet og børnehaven.

Matrix over legeområderne:

Tema	Personlig udvikling	Sociale kompetencer	Sprog	Krop og bevægelse	Natur og naturfænomener	Kulturelle udtryksformer og værdier
Dukkekrøgen	Børnene leger rollelege. Finde ud af rollen - forståelse for hvem er jeg? Børn leger det de ser. Børnene begriber verden gennem leg. Styrker fantasien og skaber gode lege.	Gennem legen forhandles om "regler" og børnene introduceres til de sociale spilleregler. Gennem legen udvikles børnenes venskaber.	Leger med sproget - nonverbalt. Bruger sproget til at fordele roller. Forståelse af roller	Fin/grovmotorikken styrkes, når børnene dækker bord, klæder dukkerne af og på.	Gennem børnenes leg kommer de til at tale om farver/former, når de eks. dækker bord.	Børnene leger ofte far, mor og børn, hvilket giver et indblik i familien som tradition - forskellige familieformer.
Klodserummet	Børnene lærer at samarbejde og udvikler deres fantasi i fællesskab.	Samarbejder om legen og leger selv. Børnene leger og lærer sociale spilleregler. Der er rum til samvær/ fordybelse	Bruger sproget til at konstruere/spilleregler	Finmotorik styrkes gennem konstruktionslege Øje/håndkoordination trænes i processen.	Genkender dyr - kategoriserer dem i legen. Sætter dem op i husdyr, zoodyr mm.	Gennem ture ud af huset lærer de om trafikken, dyrs levesteder osv.
Lånecentral	Dele og låne princippet. Selvtillid - lege alene/sammen Rollelege Tryghedselement - turde spørge om lov. Regler	Samarbejde	Samarbejde via sproget. Verbalt og nonverbalt Impressiv/ekspressiv		Menneskelig autonomi Genkendelighed	"Modernitet" Nye input - gameboys, groovy girls
Udklædningstøj	Skifte roller - giver mod til nye udfordringer.	Rollelege Fordybelse i ene leg.	DO.	Indlevelse i den rolle de er klædt ud som	Indlevelse i det dyr og dyrets liv, de leger. Fx løve, bjørn mm.	"Modernitet" Mennesker/dyr Konge/dronning Viden om monarki Eventyrverden.
Gangene	Afgrænse et rum for sig/legekammerater. Fantasi Inspiration fra andre	Lege alene/sammen, parallel. Samarbejde	DO.	Gangene indbyder til løbelege og det giver børnene		

Børnehaven Svanens læreplan 2012

	børn og omgivelser			fornemmelse for rum og sig selv. Holde øje og tage hensyn til andre.		
--	--------------------	--	--	--	--	--

Matrix over legepladsen:

Tema	Personlig udvikling	Sociale kompetencer	Sprog	Krop og bevægelse	Natur og naturfænomener	Kulturelle udtryksformer og værdier
Båldag	Vente på tur - kø. Lære at der er andre end én selv - empati. Lære at mad er mange ting og måder at lave mad på. Hjælper med forberedelsen.	Fællesskab/hygge. Hygge ved at spise - smager anderledes	Samtale mens de venter i kø.	Lugte sans - røg Følesans - varmen	Ild som fænomen - fascination Komme ud i naturen	Hulemand - tradition at lave mad på bål kontra indenfor på komfur
Boldlege og gamle lege	Selvtillid - selvværd Hold - team spirit Hvad kan jeg - organisering. Regler Tælle	Børnene er en del af fællesskab - holdsport. Jubel/entusiasme Glæde	Heppe - regler Samtale om kendte fodboldspillere Diskussion/ konfliktløsning	Omfavnelser ved mål. Grovmotorik: Løbe, sparke, skubbe, dribble, jonglere Grine:o)	Frisk luft, græs, jord	Dansk kulturarv
Bygge huler	Hygge/ro/hemmeligheder Intimitet - lukket univers Fantasi Indlevelse i et andet univers	Samvær/ samarbejde Indlevelse	Tale med hinanden Koordinere regler/fremgangsmåder	Grovmotorisk Bygge huler Kravle - krybe	Kan overføres til indendørs aktiviteter	Fra huleboer til nu.... Traditioner Tryghed
Klatre i træer	Nærmeste udviklingszone Selvtillid/selvværd/mod	Hjælper hinanden Turtagning Gå - foran	Hjælpe / bede om hjælp Hygge	Krydsbevægelser Balance Kan godt kravle	Opleve vind og vejr Sanser træet Pinde kan knække - uforudsigelig	Traditioner Fugleperspektiv/ udsyn/ overblik Nysgerrighed

Børnehaven Svanens læreplan 2012

	Overblik Åbent univers			op, men hvordan kommer jeg ned?	materiale	
Legehuse & sandkasse	Fantasi - rolleleg Bygge - konstruktionsleg En form for hule	Fællesskab/hygge Samarbejde Konstruktion	Inspiration	Sansemæssig oplevelse Vådt, tørt, klistret sand	Opleve jord elementet Find & vej	Grundelementerne Traditioner
Gynger	Selvtillid - gyng selv Finde egne grænser for hvad man kan holde til. Glæde ved selv at kunne.	Fællesskab - 2 eller flere Samarbejde Store og små børn	Rim og remser. Synge	Balance - rytme Koordination Suset i maven rundtosset	Tyngdekraften	Gyng <-> vugge Tryghed beroligende
Køkkenha- ve	Fra jord til bord. Børnene er med til at så frøene og passe køkkenhaven. De ser grøntsagerne vokse op og vi bruger dem til bålmaden.	Nye sociale bekendtskaber i forhold til at hjælpe i haven.	Hvad er det vi planter og hvordan ser det ud, når det er vokset op?	Alle sanserne er i spil - føle, smage, dufte. Børnene får fingrene i jorden.	Børnene erfarer, at man kan være selvforsynende i grøntsager og frugt, samt at maden kommer fra andre steder end supermarkedet.	Børnene lærer hvor grøntsager, krydderurter osv. Kommer fra. Når vi sår et frø vokser det op og giver os mad.

Matrix over malerværkstedet:

Tema	Personlig udvikling	Sociale kompetencer	Sprog	Krop og bevægelse	Natur og naturfænomener	Kulturelle udtryksformer og værdier
Tegne og male	Selvtillid/selvverd Farveforståelse Abstrakt tænkning Aha-oplevelser Proportioner lagttage objekter Bruge fantasien	Vente på tur Dele om materialerne Samarbejde	Konkret målrettet udtalelser Be' om den røde farve og lign. Sætte ord på	Male ved bord/staffeli/p å gulvet Finmotorikken styrkes.	Det samme og derefter male det vi ser	Tegneseriefigurer Barbie/actionman/batma n Aladins lampe
	Børnene får farveforståelse. En	Vente på tur	Tale om farver Taktil sans	Gåturen Undersøge	Se og tale om et træ/himlen/sørner	

Børnehaven Svanens læreplan 2012

Ud i naturen og hjem og male indtryk	proces, hvor barnet fortolker og bruger materialer. Det er den skabende proces, som er vigtigst frem for resultatet.		Mærke strukturen i eks. bark, bladenes struktur, bærrerne, som kan farve osv.	Øje/hånd koordination Finmotorik		
Modellere	Børnene får kendskab til Rum/form, hvilket fremmer deres koncentration og fordybelse	DO.	Børnene får klistrede fingre - bruger de forskellige sanser.	Finmotorik		Modellere en hel familie
Perler	DO.	DO.		Finmotorikken trænes, når de laver Perleplader/kæder, ruller lerperler	Lave perler af ler og brænde dem på bålet. Binde på lædersnor med fjer/sten mm.	Eks. Indianer tema
Klippe/klistre	3-årige: holde på saksen og lære at klippe. 4-årige:hvad klipper jeg 5-årige: hvordan klipper jeg målrettet efter stregerne Koncentration	DO.		Finmotorik		
Arbejde med naturmaterialer		DO.	Samtale om former, farver og struktur		Børnene kommer ud i naturen og indsamler materialer.	

Matrix over puderummet:

Tema	Personlig udvikling	Sociale kompetencer	Sprog	Krop og bevægelse	Natur og naturfænomener	Kulturelle udtryksformer og værdier
Motorik-skinne med rebstige, hængekøje mm.	Børnene skal koncentrere sig, men der er også rum til ro og afslapning. Tryghed ved at kunne mere og mere. Øve sig og få succes. En vigtig læring, at børnene finder ud af, at det kan nytte at ØVE sig. Succes, når det lykkes.	Børnene skal samarbejde - gyngesammen. Lære at vente på tur.	Rim og remser Lære at lave aftaler med hinanden om at låne ex. Gyngen.	Fornemmelse for puls, balance. En sansemotorisk oplevelse, hvor hele kroppen bruges.		
Lege og bygge huler med puderne	Bruger deres fantasi - være en del af et frivilligt legefællesskab.	Samarbejde om at bygge hulerne - fordybelse i legen.	Børnene aftaler og samarbejder for at koordinere legen.	Koordination og balance når hulen er bygget.		
Motorik Spontan børn imellem/voksenstyrede.	Glæde og begejstring ved igangsatte aktiviteter. Øve sig - få succes i fællesskabet.	Børnene samarbejder. Være en del af fællesskabet. Konkurrence, men også at vente på tur.	Forstå kollektive beskeder og begreber. Være med til at lave regler/spilleregler for legen.	Kropsbevidsthed. "Brænde" krudt af. Balance, smidighed og udholdenhed.		
Musik Sang/sanglege	Koncentration om at lære en ny sang. Engagement. Selvværd. Kopiere/automatisere sangene. Koordinere	Fællesskab. Nye relationer på tværs af alder og køn. Opmærksomhed på hinanden -	Forstå kollektive beskeder. Lege med sproget/fjolleord/nye	Motorisk udfoldelse Koordination Rytmesans	Sange om dyr, natur, årstider	Traditioner Bruge instrumenter.

Børnehaven Svanens læreplan 2012

	sang og dans. Være en del af fællesskabet.	turde være på.	begreber			
Afslapning	Koncentration Finde ro og lade op igen. Give og tage i mod massagen fra andre børn og en voksen.			Kropsbevidsthed.		